

NOTATKI BOTANICZNE

Stanowiska rzadkich, chronionych i interesujących gatunków flory okolic Krakowa

Praca zawiera dane o występowaniu rzadkich, chronionych i interesujących taksonów flory, które zostały odnotowane podczas inwentaryzacji oraz waloryzacji szaty roślinnej wybranych obszarów wsi Konary (gmina Mogilany, powiat krakowski, województwo małopolskie) (WILK i in. 2022). Dane te uzupełniają i aktualizują informacje o rozmieszczeniu roślin naczyniowych i składzie flory szeroko rozumianych okolic Krakowa (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a, b; ZAJĄC i in. 2006).

Teren badań położony jest w Zewnętrznych Karpatach Zachodnich i obejmuje zachodni fragment mezoregionu Pogórza Wielickiego (KONDRACKI 1994). Wieś Konary położona jest w dolinie potoku Krzywica, o stokach skierowanych na zachód, porośniętych głównie płacami lasów mieszanych. Rzeźba terenu wsi i okolic jest zróżnicowana i cechuje się ciągami wzgórz o przebiegu równoleżnikowym o wysokości 300–400 m n.p.m. Garby wzgórz o grzbietach w formie rozległych i wyrównanych wierzchowin poprzecinane są wąwozami, często o stromych zboczach, opadającymi w kierunku płaskodennych lub nieckowatych dolin cieków wodnych. Erozyjno-denudacyjny proces rzeźbotwórczy jest charakterystyczny dla okolic Mogilan i całego Pogórza Wielickiego (KONDRACKI 1978).

Badania flory przeprowadzono w sezonie wegetacyjnym w 2022 r. metodą patrolową w wybranych, najlepiej zachowanych i zróżnicowanych siedliskowo fragmentach wsi, wykonując standardowe spisy florystyczne. Podczas badań terenowych zidentyfikowano również wyjątkowe pod względem wielkości okazy gatunków drzew, dla których wykonano pomiary pierśnicy i wysokości (za pomocą taśmy mierniczej i dalmierza laserowego Nikon Forestry Pro II). Dla każdego taksonu podano: status ochrony – według rozporządzenia Ministra Środowiska z 2014 r. (ROZPORZĄDZENIE 2014), stopień zagrożenia w skali kraju – według KAŻMIERCZAKOWEJ i in. (2016), zaś w skali lokalnej (dawnego województwa krakowskiego) – według ZAJĄC & ZAJĄC (1998a, b), numer kwadratu ATPOL (2 × 2 km; ZAJĄC 1978; KOMSTA 2016), częstość występowania, siedlisko, nazwę przysiółka wsi Konary, dodatkowe informacje oraz ewentualne lokalne zagrożenia. Numery kwadratów ATPOL z nowymi stanowiskami gatunków, nieuwzględnionymi w publikacjach ZAJĄC i in. (2006) i ZAJĄC i in. (1998a), zaznaczono czcionką pogrubioną – numery kwadratów 2 km × 2 km; czcionką pogrubioną i podkreśloną – kwadraty 10 km × 10 km. Nomenklaturę taksonów podano według MIRKA i in. (2020). Dla okazów rekordowych

drzew podano wysokość i średnicę w pierśnicy. Użyte skróty: rz. – rząd/rzędu, zw. – związek/związku, kl. – klasa/klasy.

GATUNKI CHRONIONE, ZAGROŻONE I RZADKIE

Allium ursinum s. l. – gatunek objęty ochroną częściową; rzadki w skali lokalnej (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Gatunek ogólnogórski, schodzący na niż, związany ze zbiorowiskami leśnymi różnych typów (rz. *Fagetalia sylvaticae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na jednym stanowisku – **DF 7943**: las po wschodniej stronie przysiółka Grudza, w lesie nad potokiem. Odnaleziono pojedynczego, niekwitającego osobnika. Zagrożeniem dla stanowiska gatunku może być przypadkowe zniszczenie rośliny.

Arunco sylvestris – gatunek objęty częściową ochroną. W skali lokalnej nie jest narażony (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Gatunek górski (reglowy) schodzący na niż, gdzie występuje w łągach, grądach, świetlistej dąbrowie, a także przy drogach leśnych. W górach rośnie w zbiorowiskach ziołoroślowych (zw. *Adenostylion alliariae*) i w różnych typach lasów liściastych (rz. *Fagetalia sylvaticae*). Na badanym terenie gatunek bardzo rzadki, odnotowany na dwóch stanowiskach – **DF 7942**: las wzdłuż potoku w okolicy przysiółka Glinik; **DF 7943**: las na północno-zachodnich stokach wzgórza w obrębie przysiółka Na Kamieniu. Na stanowiskach występowały pojedyncze, kwitające osobniki. Zagrożeniem może być zniszczenie roślin w trakcie prac leśnych lub ich pozyskiwanie do ogrodów przydomowych.

Blechnum spicant – gatunek objęty częściową ochroną, wyróżniający dla zbiorowisk borowych (zw. *Piceion abietis*). Rośnie w lasach bukowo-jodłowych, różnych typach borów (kl. *Vaccinio-Piceetea*) oraz w zbiorowiskach przejściowych między borami i lasami liściastymi. Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na jednym stanowisku – **DF 8903**: las jodłowy na zachodnich stokach wzgórza w dolinie potoku Kopanka. Populacja liczy kilkanaście osobników. Zagrożeniem może być przypadkowe zniszczenie roślin podczas prac leśnych.

Centaurium erythraea subsp. *erythraea* – takson objęty częściową ochroną; w skali lokalnej nie jest narażony (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Związany jest ze zbiorowiskami mezofilnych łąk i pastwisk (kl. *Molinio-Arrhenatheretea*), występuje również na przydrożach i ugorach. Na badanym terenie bardzo rzadki, odnaleziony na jednym stanowisku – **DF 7942**: północne stoki wzgórza pomiędzy przysiółkiem Pod Figurą a Wielkimi Łakami, na łące świeżej. Populacja liczy jedynie kilka kwitających osobników. Zagrożeniem może być mała liczebność populacji i przypadkowe zniszczenie roślin.

Corydalis cava – gatunek nie objęty ochroną, jednakże w skali lokalnej narażony na wyginiecie (V; ZAJĄC & ZAJĄC 1998a, b). Związany jest z subneurofilnymi, cienistymi lasami liściastymi, zwłaszcza bukowymi (rz. *Fagetalia sylvaticae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na dwóch stanowiskach – **DF 7942**: las w dolince potoku w okolicy przysiółka Glinik; **DF 7943**: las w dolinie potoku Krzywica na północno-zachodnich stokach wzgórza w obrębie przysiółka Na Kamieniu, w liczbie kilkudziesięciu osobników na każdym stanowisku. Zagrożeniem może być zbieranie i wykopywanie jako wiosennej rośliny ozdobnej oraz niszczenie naturalnych stanowisk podczas prac leśnych.

Corydalis solida – gatunek nie objęty ochroną, jednak w skali lokalnej narażony na wyginiecie (V; ZAJĄC & ZAJĄC 1998a, b). Związany z subneurofilnymi lasami liściastymi (rz. *Fagetalia sylvaticae*). Na badanym terenie rzadki, odnotowany na sześciu stanowiskach – **DF 7942**: las na północnych stokach wzgórza opadających do Wielkich Łak, las w dolince potoku w okolicy przysiółka Glinik; **DF 7943**: lasy na północno-zachodnich stokach wzgórz obok potoku Krzywica, w obrębie przysiółków Na Kamieniu, Gruszkówka i Tatry; las w pobliżu prawego dopływu Krzywicy, przysiółek Zieliński Las, wszystkie populacje niezbyt liczne (po kilkadziesiąt osobników). Zagrożeniem może być zbieranie i wykopywanie jako wiosennej rośliny ozdobnej oraz niszczenie naturalnych stanowisk podczas prac leśnych.

Dactylorhiza majalis – gatunek objęty częściową ochroną i zamieszczony na polskiej „czerwonej liście” (KAŻMIERCZAKOWA i in. 2016) jako gatunek bliski zagrożenia (NT); z kolei w skali lokalnej dosyć częsty (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Występuje przede wszystkim na podmokłych łąkach (zw. *Calthion palustris* i *Molinion caeruleae*) i eutroficznych młakach niskoturzycowych (rz. *Caricetalia davallianae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na jednym stanowisku – **DF 7942**: kompleks łąk, przysiółek

Wielkie Łąki, w liczbie kilku osobników. Zagrożeniem może być mała liczebność populacji, zrywanie do bukietów oraz przypadkowe zniszczenie.

Daphne mezereum – gatunek objęty częściową ochroną; w skali lokalnej nienarażony (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Charakterystyczny dla mezo- i eutroficznych lasów liściastych (rz. *Fagetalia sylvaticae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na trzech stanowiskach – **DF 7942**: las na północnych stokach wzgórza ponad Wielkimi Łąkami; **DF 7943**: las na północno-zachodnich stokach wzgórza obok potoku Krzywica, w obrębie przysiółka Na Kamieniu; w pobliżu prawego dopływu Krzywicy, przysiółek Zieliński Las, jako pojedyncze, kwitnące osobniki. Ze względu na walory dekoracyjne, zagrożeniem może być mała liczebność populacji, przesadzanie do ogródków przydomowych i obłamywanie gałązek do bukietów, a także przypadkowe zniszczenie.

Dentaria glandulosa – gatunek nie objęty ochroną, jednak w skali lokalnej narażony na wyginiecie (V; ZAJĄC & ZAJĄC 1998a, b). Jest to gatunek reglały schodzący na niż, związany z lasami liściastymi (zw. *Fagion sylvaticae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na dwóch stanowiskach – **DF 7943**: lasy na północno-zachodnich stokach wzgórz obok potoku Krzywica, w obrębie przysiółków Na Kamieniu i Gruszkówka, w niezbyt licznych populacjach. Zagrożeniem może być niewielka liczebność populacji i zbieranie jako wiosennej rośliny ozdobnej.

Lilium martagon – gatunek objęty ochroną ścisłą; w skali lokalnej nienarażony (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Gatunek charakterystyczny dla mezofilnych lasów liściastych (rz. *Fagetalia sylvaticae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany na trzech stanowiskach – **DF 7942**: las na północnych stokach wzgórza ponad Wielkimi Łąkami; **DF 7943**: lasy na północno-zachodnich stokach wzgórza obok potoku Krzywica, w obrębie przysiółków Gruszkówka i Tatry. Na poszczególnych stanowiskach szacowana liczebność populacji wynosi od kilku do kilkudziesięciu osobników, w większości niekwitających. Ze względu na walory dekoracyjne, bezpośrednim zagrożeniem dla populacji gatunku jest przesadzanie roślin do przydomowych ogródków i zrywanie na bukiety.

Parnassia palustris – gatunek nie objęty ochroną, jednak zamieszczony na polskiej „czerwonej liście” (KAŹMIERCZAKOWA i in. 2016) jako narażony na wyginiecie (VU). Gatunek charakterystyczny eutroficznych młak niskoturzycowych (rz. *Caricetalia davallianae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnotowany jako pojedyncze osobniki na jednym stanowisku – **DF 7943**: wilgotne miejsce w lesie na północno-zachodnich stokach wzgórza obok potoku Krzywica w obrębie przysiółka Gruszkówka. Potencjalnym zagrożeniem jest mała liczebność populacji i przypadkowe zniszczenie roślin.

Primula elatior – gatunek objęty częściową ochroną, w skali lokalnej raczej nienarażony, chociaż wyraźnie zmniejsza się liczebność jego populacji (ZAJĄC & ZAJĄC 1998a). Związany jest ze zbiorowiskami lasów liściastych (rz. *Fagetalia sylvaticae*), wilgotnych łąk (zw. *Calthion*) i rzadziej ziołorośli (rz. *Adenostyletalia*). Na badanym terenie gatunek bardzo rzadki, odnotowany na jednym stanowisku – **DF 7942**: stoki wzgórza opadającego do kompleksu łąk Wielkie Łąki, kilka osobników w płacie suchszej postaci łąki świeżej. Ze względu na walory dekoracyjne, zagrożeniem może być mała liczebność populacji, przesadzanie roślin do ogródków przydomowych i zrywanie do bukietów.

Veratrum lobelianum – gatunek objęty częściową ochroną. Gatunek ogólnogórski schodzący na niż, związany z różnymi zbiorowiskami subneutrofilnych lasów liściastych na niżu (rz. *Fagetalia sylvaticae*) i ze zbiorowiskami ziołoroślowymi w górach (zw. *Adenostylion alliariae*). Na badanym terenie bardzo rzadki, odnaleziony na jednym stanowisku – **DF 7942**: podmokły las w dolinie potoku Krzywica, w obrębie przysiółka Tatry, jeden niekwitający osobnik. Zagrożeniem jest przypadkowe zniszczenie rośliny.

OBIEKTY O ZNACZNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH

Na badanym terenie wsi Konary odnaleziono wyjątkowe drzewa, wśród których zidentyfikowano rekordowe okazy pod względem rozmiarów w skali kraju, a nawet świata. Pięć z nich zostało wpisanych do ogólnokrajowego rejestru drzew pomnikowych w Polsce (REJESTR POLSKICH DRZEW POMNIKOWYCH, <https://www.rpdp.hostingasp.pl/>):

Alnus incana – okaz o wymiarach: 26,7 m wysokości i 140 cm w pierśnicy; DF 7943, 49°56'40"N, 19°56'17"E; zalesiony parów opadający ze wzgórza w kierunku północno-wschodnim od przysiółka Grudza, pozycja w rejestrze: <https://www.rpdh.hostingasp.pl/Trees/UI/TreeFormRO.aspx?tID=5732>

Cerasus avium – okaz o wymiarach: 22 m wysokości i 173 cm obwodu w pierśnicy; DF 7943, 49°56'43"N, 19°55'53"E; las na północno-zachodnich zboczach wzgórza, opadający do potoku Krzywica, przysiółek Na Kamieniu, pozycja w rejestrze: <https://www.rpdh.hostingasp.pl/Trees/UI/TreeFormRO.aspx?tID=5730>

Crataegus monogyna – okaz o wysokości 10,8 m; DF 7943, 49°56'48"N, 19°56'03"E; w pobliżu leśnej drogi, przysiółek Zielniński Las, pozycja w rejestrze: <https://www.rpdh.hostingasp.pl/Trees/UI/TreeFormRO.aspx?tID=5734>

Padus avium – okaz o wymiarach: 19 m wysokości i 119 cm w pierśnicy; DF 7943, 49°56'32"N, 19°56'23"E; las w dolinie potoku po wschodniej stronie przysiółka Grudza, pozycja w rejestrze: <https://www.rpdh.hostingasp.pl/Trees/UI/TreeFormRO.aspx?tID=5733>

Sorbus aucuparia – okaz o wymiarach: 16,1 m wysokości i 88 cm w pierśnicy; DF 7943, 49°56'38"N, 19°56'19"E; lasy na stokach parowu opadającego ze wzgórza w kierunku północno-wschodnim od przysiółka Grudza, pozycja w rejestrze: <https://www.rpdh.hostingasp.pl/Trees/UI/TreeFormRO.aspx?tID=5731>

Ponadto, wspomniany wyżej okaz *Alnus incana* wpisano do światowej bazy okazałych drzew (MONUMENTAL TREES, <https://www.monumentaltrees.com/en/>), gdyż jest to także jeden z najwyższych okazów tego gatunku na świecie (stan na rok 2022) – pozycja w bazie: https://www.monumentaltrees.com/en/pol/lesserspoland/krakowski/30806_forestalongsml-lriVERNORTHEASTOFGRUDZAHAMLET/56899/

PODSUMOWANIE

Przedstawione zestawienie obejmuje 18 taksonów, w tym jeden (*Allium ursinum*) nienotowany wcześniej w badanych okolicach Krakowa. Gatunki z niniejszej listy obejmują zarówno taksony rzadkie, zagrożone i/lub chronione (13), jak również gatunki spoza tych kategorii, ale których okazy osiągnęły na badanym obszarze rekordowe wymiary w skali Polski i/lub świata (5), a których dane zamieszczono w powyżej cytowanych bazach danych.

Na obszarze wsi Konary odnotowano dziewięć gatunków chronionych (ROZPORZĄDZENIE 2014); z wyjątkiem *Lilium martagon* (ochrona ścisła) wszystkie należą do gatunków objętych ochroną częściową: *Allium ursinum* s. 1., *Aruncus sylvestris*, *Blechnum spicant*, *Centaureum erythraea* subsp. *erythraea*, *Dactylorhiza majalis*, *Daphne mezereum*, *Primula elatior* i *Veratrum lobelianum*. Są to gatunki rzadkie lub bardzo rzadkie na badanym terenie. Większość z nich (6) to gatunki leśne, pozostałe to gatunki łąkowe. Przewaga gatunków leśnych w tej grupie wiąże się z faktem, iż zbiorowiska leśne zajmują największą część badanego obszaru. Odnaleziono także dwa gatunki z polskiej „czerwonej listy” (KAŹMIERZAKOWA i in. 2016): *Dactylorhiza majalis* (kategoria NT) i *Parnassia palustris* (VU), oba tylko na pojedynczych stanowiskach. Poza tym odnotowano trzy rzadkie gatunki (kategoria V) z „czerwonej listy” dawnego woj. krakowskiego (ZAJĄC & ZAJĄC 1998b): *Corydalis solida*, *C. cava* i *Dentaria glandulosa*. Wszystkie taksony roślin zielnych odnotowano w większości na nowych stanowiskach (kwadraty ATPOL 10 km × 10 km i/lub 2 km × 2 km), co uzupełnia dane florystyczne okolic Krakowa. Natomiast znaczna liczba rekordowych okazów drzew, odnalezionych na stosunkowo niedużym obszarze badań, jest związana ze zróżnicowanym ukształtowaniem terenu (głębokie, trudno dostępne wąwozy

o stromych zboczach) oraz ze sprzyjającymi warunkami siedliskowymi, co w połączeniu z ekstensywną gospodarką leśną umożliwiła osiągnięcie tak okazałych rozmiarów.

Przeprowadzona inwentaryzacja flory i waloryzacja zbiorowisk roślinnych, ze szczególnym uwzględnieniem występowania rzadkich, zagrożonych i chronionych roślin oraz ich ekosystemów na terenie wsi Konary w gminie Mogilany, potwierdziły potrzebę zachowania i ochrony wartości przyrodniczych tego obszaru (WILK i in. 2022).

Podziękowania. Autorzy dziękują mieszkańcom wsi Konary za cenne informacje udzielone podczas prac terenowych. Praca została częściowo sfinansowana ze środków statutowych Instytutu Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk.

Summary. Localities of rare, protected, and interesting flora species in the vicinity of Kraków. During the inventory of flora and valorization of plant communities in Konary village (near Kraków, małopolskie Voivodeship, 49°56'39"N, 19°55'20"E), nine protected species were found (ROZPORZĄDZENIE 2014). With the exception of *Lilium martagon* (strict protection), all of them belong to species under partial protection: *Allium ursinum* s. l., *Aruncus sylvestris*, *Blechnum spicant*, *Centaurium erythraea* subsp. *erythraea*, *Dactylorhiza majalis*, *Daphne mezereum*, *Primula elatior* and *Veratrum lobelianum*. These are very rare species in the study area. Most of them (6) are forest species, the remaining are meadow species. The predominance of forest species in this group is related to the fact that forests cover the largest part of study area.

Monumental specimens of trees were also recorded, i.e. *Alnus incana*, *Cerasus avium*, *Crataegus monogyna*, *Padus avium* and *Sorbus aucuparia*, which were entered into the national Register of monumental trees in Poland (<https://www.rpdp.hostingasp.pl/>). Moreover, the *Alnus incana* specimen was entered into the global MONUMENTAL TREES database (<https://www.monumentaltrees.com/en/>) because it is one of the tallest specimens of this species in the world.

Our research confirmed the need to preserve and protect the natural values of the Konary village area.

LITERATURA

- KAŻMIERCZAKOWA R., BLOCH-ORŁOWSKA J., CELKA Z., CWENER A., DAJDOK Z., MICHALSKA-HEJDUK D., PAWLIKOWSKI P., SZCZĘŚNIAK E. & ZIARNEK K. 2016. Polska czerwona lista paprotników i roślin kwiatowych, s. 44. Instytut Ochrony Przyrody Polskiej Akademii Nauk, Kraków.
- KOMSTA Ł. 2016. Rewizja matematyczna siatki geobotanicznej ATPOL – propozycja algorytmów konwersji współrzędnych. – *Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska, Sectio E – Agricultura* **71**(1): 31–37.
- KONDRACKI J. 1978. *Geografia fizyczna Polski*. s. 464. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- KONDRACKI J. 1994. *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*. s. 340. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa.
- MIREK Z., PIĘKOŚ-MIRKOWA H., ZAJĄC A. & ZAJĄC M. 2020. Vascular plants of Poland. An annotated checklist. s. 526. W. Szafer Institute of Botany, Polish Academy of Sciences, Kraków.
- MONUMENTAL TREES, <https://www.monumentaltrees.com/en/> (dostęp: 15.10.2023).
- REJESTR POLSKICH DRZEW POMNIKOWYCH, <https://www.rpdp.hostingasp.pl/> (dostęp: 15.10.2023).
- ROZPORZĄDZENIE Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014 r., poz. 1409).
- WILK Ł., SZCZEPANIAK M. & NIKEL A. 2022. Ekspertyza w zakresie oceny występowania rzadkich i chronionych roślin oraz ich ekosystemów na terenie wsi Konary (woj. małopolskie). s. 75. Mskr. Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk, Kraków.

- ZAJĄC A. 1978. Założenia metodyczne „Atlasu rozmieszczenia roślin naczyniowych w Polsce”. – *Wiadomości Botaniczne* **22**(3): 145–155.
- ZAJĄC M. & ZAJĄC A. (red.). 1998a. Atlas rozmieszczenia roślin naczyniowych w woj. krakowskim. Gatunki prawnie chronione, ginące, narażone i rzadkie. s. 134. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.
- ZAJĄC M. & ZAJĄC A. 1998b. Czerwona lista roślin naczyniowych byłego województwa krakowskiego. – *Ochrona Przyrody* **55**: 25–35.
- ZAJĄC M., ZAJĄC A. & ZEMANEK B. 2006. Flora Cracoviensis Secunda (Atlas). s. xii + 291. Nakładem Pracowni Chorologii Komputerowej Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków.

ŁUKASZ WILK, MAGDALENA SZCZEPANIAK i AGNIESZKA NIKEL, *Instytut Botaniki im. W. Szafera Polskiej Akademii Nauk, ul. Lubicz 46, 31-512 Kraków, Polska; e-mail: l.wilk@botany.pl, m.szczepaniak@botany.pl, a.nikel@botany.pl*

Wpłynęło: 29.11.2023 r.; przyjęto do druku: 21.12.2023 r.

DOI: <https://doi.org/10.35535/fgp-2023-0010>

Nowe stanowiska *Senecio inaequidens* (Asteraceae) w zachodniej Polsce

Obszar naturalnego występowania *Senecio inaequidens* DC. (starzec nierównozębny) znajduje się w południowej Afryce (MEUSEL & JAGĚR 1992). Do Europy dotarł z wełną owczą, najpierw do Niemiec w 1889 r., a następnie do Belgii, Włoch i Francji (WERNER i in. 1991; ERNST 1998), skąd dalej na wschód był przenoszony za pośrednictwem środków transportu (agestochoria). Z tych miejsc *S. inaequidens* zaczął rozprzestrzeniać się na inne kraje europejskie w latach 70. XX w., gdzie w wielu z nich jest uważany za roślinę inwazyjną (EPPO data sheet on Invasive Plants; <https://gd.eppo.int/taxon/SENIQ/distribution>).

W Polsce *Senecio inaequidens* po raz pierwszy został podany w 1987 r. z dworca kolejowego w Katowicach (ERNST 1998). Współcześnie gatunek ten został wyłączony z grupy efemerofitów (MIREK i in. 2002) i zaliczony do potencjalnie inwazyjnych kenofitów (URBISZ 2011; TOKARSKA-GUZIK i in. 2012; ZAJĄC & ZAJĄC 2019). Obecnie dość szybko rozprzestrzenia się od zachodu i południa na terenie Polski (KWIATKOWSKI & ZAJĄC 2014).

Senecio inaequidens jest byliną lub niskim półkrzewem o wysokości do 100 cm, mocno rozgałęzionym (Ryc. 1). Liście są równowąskie o długości do 7 cm i szerokości do 7 mm, na szczycie zaostrome, stąd czasami polska nazwa tego gatunku to starzec wąskolistny. Kwitnie od czerwca do października. Obficie owocuje. Owocem jest niełupka z puchem kielichowym, który łatwo odpada. Długość niełupki 1,75–2,55 mm, a szerokość 0,34–0,49 mm. Owoc są silnie owłosione, szorstkie od góry ku dołowi. Pasma owłosione podzielone są pasmami bez owłosienia o komórkach z delikatnym brodawkowatym uwypukleniem (Ryc. 2). Dno koszyczka bez plewinek. Charakterystykę morfologiczną przedstawiono na podstawie własnych obserwacji i pomiarów.